

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE
ZDRAVSTVENI INŠPEKTORAT RS

Parmova 33, 1000 LJUBLJANA
Telefon: 01 280 38 04, Telefax: 01 280 38 08

**NADZOR NAD PREDPISI, KI UREJAJO PODROČJE BIOTEHNOLOGIJE-
GENSKO SPREMENJENA ŽIVILA ZA LETO 2006**

Ministrstvo za zdravje¹

Zdravstveni inšpektorat RS je v okviru svojih pristojnosti, opredeljenih v:

- Zakonu o zdravstveni ustreznosti živil ter izdelkov in snovi, ki prihajajo v stik z živili (Ur. l. RS, št. 52/00, 42/02, 47/04),
- Uredbi o izvajanju Uredbe (ES) o gensko spremenjenih živilih in krmi in Uredbe (ES) o sledljivosti in označevanju GSO ter sledljivosti živil in krme, izdelanih iz gensko spremenjenih organizmov (Ur. l. RS 84/05), ki je določila pristojne organe in kazenske določbe v zvezi z izvajanjem Uredbe 1829/2003/ES (Uredba o gensko spremenjenih živilih in krmi) in Uredbe 1830/2003/ES (Uredba o sledljivosti in označevanju gensko spremenjenih organizmov ter sledljivosti živil in krme, izdelanih iz gensko spremenjenih organizmov),

v letu 2006 izvajal tako inšpekcijske preglede kot tudi vzorčenje živil, z namenom laboratorijskega preskušanja odvzetih vzorcev.

Zakonodaja, ki ureja področje gensko spremenjenih organizmov (GSO) v živilih določa, da se na nivoju Evropske skupnosti za uporabo v proizvodnji in prometu živil, lahko uporabljajo le v ta namen odobreni gensko spremenjeni organizmi. Živila, ki so, namenjena končnemu potrošniku in vsebujejo GSO ali so iz njega sestavljena oziroma so proizvedena iz GSO ali vsebujejo sestavine proizvedene iz GSO, morajo biti označena, v kolikor je vsebnost GSO materiala nad 0,9 % posamične sestavine. To informacijo je potrebno navesti na označbi.

Z namenom naključnega preverjanja stanja na področju GSO v živilih je Zdravstveni inšpektorat RS v sodelovanju z Inštitutom za varovanje zdravja RS ter Zavodom za zdravstveno varstvo Maribor pripravil Program vzorčenja in laboratorijskih preskusov živil ter izdelkov in snovi, ki prihajajo v stik z živili (v nadaljevanju Program vzorčenja), v katerem so opredeljene skupine živil, ki bi lahko vsebovale GSO. Tako je bilo v proizvodnji in prometu odvzetih 208 vzorcev živil, iz skupin živil opredeljenih v tabeli 1.

¹Poročilo o nadzoru Zdravstvenega inšpektorata RS, Ministrstvo za zdravje.

Tabela 1.: Vzorci živil, nabor kombinacij živilo/parameter

Živilo	Označevanje	Število vzorcev	Št. neskladnih
Paradižnik	GSO	10	0
Krompir	GSO	10	0
Soja	GSO	20	0
Sojina moka	GSO	20	0
Koruza	GSO	20	0
Koruzna moka, koruzni zdrob	GSO	20	0
Otroška hrana z vsebnostjo soje, liofilizirana	GSO	10	0
Otroška hrana z vsebnostjo soje, sterilizirana	GSO	10	0
Sojino mleko	GSO	10	0
Sončnična semena za proizvodnjo olja z veliko vsebnostjo oleinske kisline	GSO	3	0
Oljna repica (semena)	GSO	5	0
Živila za posebne prehranske namene na osnovi soje in koruze	GSO	30	1
Druga predelana živila na osnovi soje in koruze	GSO	40	0
Skupaj		208	1

Dodatno je bilo odvzetih 36 vzorcev živil, z namenom naključnega preverjanja skladnosti z zahtevami Odločbe Komisije 2006/754/ES z dne 6. novembra 2006 o spremembi Odločbe 2006/601/ES o izrednih ukrepih glede nedovoljenega gensko spremenjenega organizma LL RICE 601 v riževih proizvodih. Analize teh vzorcev je opravil Nacionalni inštitut za biologijo v Ljubljani. Rezultati so navedeni v tabeli 2.

Tabela 2.: Dodatni nadzor- glede na Odločbo 2006/ 754/EC po čl. 3.

Živilo	Prisotnost nedovoljenega GSO	Število vzorcev	Št. neskladnih
Riž (predpakiran, razsut)	Nedovoljen LL601	32	1
Riževi izdelki (riževe testenine, riževa moka, riževi vafliji)	Nedovoljen LL601	4	0
Skupaj		36	1

V letu 2006 je bilo v Program vzorčenja z namenom spremljanja označevanja živil, ki vsebujejo gensko spremenjene organizme kot tudi uporabe dovoljenih / nedovoljenih GSO,

¹Poročilo o nadzoru Zdravstvenega inšpektorata RS, Ministrstvo za zdravje.

vključeno skupno 266 vzorcev živil, od tega 62 vzorcev iz Slovenije, 117 vzorcev iz držav EU in 87 vzorcev iz držav tretjega sveta.

Pri 2 preiskanih vzorcih živil (živila za posebne prehranske namene na osnovi soje in koruze in rižu), je bil rezultat kvalitativne presejalne analize vzorcev na prisotnost gensko spremenjenih organizmov pozitiven. Rezultati so bili potrjeni s kvantitativno analizo. En vzorec živila za posebne prehranske namene na osnovi soje ni bil v skladu s kriteriji veljavnih predpisov glede označevanja živil, ki vsebujejo dovoljene gensko spremenjene organizme, ker kot izdelek, ki vsebujejo več kot 0,9 % gensko spremenjene soje, na označbi ni imel ustrezne navedbe. En vzorec riža je vseboval nedovoljen gensko spremenjen riž LL 601.

Dva vzorca živil za posebne prehranske namene nista bila ocenjena, saj ni bilo zaznano dovolj DNA.

V letu 2006 je bilo v proizvodnji in prometu izvedenih 27 rednih inšpekcijskih pregledov na področju GS-živil. Ob pregledih ni bilo ugotovljenih neskladnosti.